

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ  
ДЕПАРТАМЕНТ „КИНО, РЕКЛАМА И ШОУБИЗНЕС“  
ПРОГРАМА „ ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН“

**РЕЦЕНЗИЯ**

от доц. Станко Славчев Войков, ръководител на катедра „Дизайн“ в НХА

Относно: КОНКУРС ЗА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ "ДОЦЕНТ"

в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство

обявен в ДВ бр. 60/25.07.2017г.

с кандидат гл. ас. д-р Илия Илиев Кожухаров

**Данни за кандидата:**

Магистър по „Графично и пространствено проектиране“ в НБУ.

Защитена образователна и научна степен „доктор“ в НБУ с тема „Графичният дизайн като средство за изграждане на марка“.

Преподавател по графичен дизайн в бакалавърските и магистърските програми на НБУ.

**Публикации:**

- „Графичният дизайн – съставна част от доброто образование“, издадено в сборника „Стоп кадър“ 2017 г.
- „Графичният дизайн в киното“, сборник на НБУ, 2015 г.
- „TV брандинг и графичният дизайн – анализ“, сборник на департамент „Кино, реклама и шоу бизнес“, 2014 г.
- „Българският графичен дизайн в българското кино“, сборник на департамент „Кино, реклама и шоу бизнес“, 2014 г.
- „Графичният дизайн и библиотеката“, списание „ Библиосфера“ 2012 г.
- „Властелинът на логото“, списание Pro Grafica, 2011 г

- „За ксерокс, нескафе и памперс..... с любов”, списание Prografica, 2011 г.
- „Марка нощна музика”, списание Pro Grafica, 2011 г.

### **Изложби:**

2013 г. Sofia desingn week

2012 г. Tagu Desingn в Edo-art Gallery

2005 – участие в изложба в НХГ

2003-2004 г. – изложба в галерия Ирида

2002 г. – участие в изложба в галерията на Шипка 6

2001 г. – участие в изложба в галерия Стълбата

2000 г. - участие в изложба в галерията на Шипка 6

С развитието на индустриалната революция през края на 18-ти и 19-ти до 20-ти век се появяват редица съвременни изкуства, едно от които е графичният дизайн. Стъпили на базата на ренесансовите достижения в областта на шрифта, илюстрацията и книгоиздаването, възникват новите направления плакат, запазена марка и шрифт, реклама и рекламни материали, както и изкуството на книгата, опаковката и рекламните материали. Преломен момент в този период е преминаването към т.н. „интернационален модернизъм” и формирането на фирмения стил в графичния дизайн. Безспорно тук трябва да отбележим, че развитието на съвременния графичен дизайн в Европа и конкретно в България, заема своето достойно място в съвременните достижения в тази област. Българските творци като Борис Ангелушев, Стефан Кънчев, Васил Йончев, Илия Бешков, Б. Йонов, Л. Чехларов, Д. Тасев, Т. Варджиев, Ст. Груев и др. поставиха основите на съвременния български графичен дизайн. Тук трябва да отбележим, че е немислимо развитието на кинотелевизионната и шоу индустрия, без намесата на графичния дизайн. Именно в тази област работи и твори д-р Илия Кожухаров.

Хабилитационният труд обхваща няколко теоретични и практически сфери в творчеството на Илия Кожухаров. Теоретичната част разглежда закономерностите на композицията, свързана със създаването на творби на приложната графика, както и етапите на проектиране. Разгледано е посланието, което това изкуство отправя като си служи с различни художествени средства и похвати. Анализирани са ролята на цвета и двуизмерното и триизмерно изображение. Аналитичният похват, който

използва кандидата, за да представи своите творби и проекти, ни дава представа за опитите му да излезе от тривиално монотонните похвати на рутинните форми на графичния дизайн и баналните решения. Чрез анализ на простите геометрични форми, използвани в графичните изкуства и жанрове, се анализират различните възприятия и емоции, които пораждат те в съвременния човек. Специално внимание И. Кожухаров отделя на шрифта и неговото значение в приложната графика. В съвременната ни шрифтова култура за съжаление съществува изключително голям хаос от названия и неподходящи като графична култура шрифтове, използвани в практиката. Тук би било подходящо да се използва класификацията на проф. В. Йончев, която е световно призната в цял свят.

Ролята на заразената марка в графичния дизайн като мисия и възприятие е разгледана и анализирана в аспекта на позитивните и негативни решения.

Творческо-практическата част на хабилитационния труд е представена в серия от приложно-графични решения с много разнообразен характер на фирми от нашето съвремие. Проектите са реализирани по задание от конкретни възложители. Запазената марка на фирмата „Клийуер“ за софтуерни продукти е решена като шрифтова марка, представяща спецификата и предмета на дейност, отразени в цялостния графичен дизайн. Идейната визия на фирмата „Май доор“ е представена също с шрифтова марка, представяща стилизация на заключващ механизъм, свързан с предмета на дейност на фирмата. Марката е компактна и стилна. В проекта за сайт и каталог е демонстрирано подчертано чувство за баланс и стил.

Следващата представена разработка е свързана с презентацията на българската художничка Виктория Стоянова и представлява един нетрадиционен начин за създаване на албум като стъклен каталог, отразяващ специфичната асоциация, която авторът съзнателно е търсил. Уникалността на творбите в каталога е вдъхновила Илия да търси именно такова решение на своята творческа концепция и решение, излъчващо прецизност, брилянтност и чистота на формите. Цялостното решение е опит за новаторски подход в областта на каталозите.

Решението за запазена марка на фирма за ремонт на автомобили „Криста“ е пример за използването на символиката в графичния дизайн и конкретно заразената марка. Разработката е приложена в различни сфери на рекламните материали.

Във фирма „Солид 55” авторът си поставя за цел логото да бъде с подчертано българско звучене. За целта са използвани мотиви, свързани с българското национално творчество и занаяти.

Интересен е подхода при решението на фирмения знак на фирмата „Тагу” с предмет на дейност в областта на приложните изкуства. Сами по себе си творбите на тази фирма са доста интересни като творчески подход, което подтиква Кожухаров да предаде това и в запазения знак. Съчетанието от керамика и камъш за създаване на уникални съдове е изключително интересен авторски принос.

Авторът създава проект за запазен знак на регионалната организация на фондация „Фридрих Нюман”, съчетаваща символиката и строгите изисквания на инвеститорите. Специално искам да отбележа оригиналното плакатно решение на символичния самолет, рисуван от дете. И. Кожухаров ни представя допълнителни творчески разработки, които го представят като автор, боравещ с различни прийоми и похвати. В „Буквите за деца” и „Цифрите за деца” авторът се стреми да представи в достъпна форма познанията, които трябва да придобият децата. Апликационните форми за смартфони са решени с подчертан акцент върху цветовете.

Оригинални решения има в проекта за съновник и футболното Quiz. Внимание заслужава решението на запазена марка CITY RIDE, чийто предмет на дейност са луксозни превози. Марката е компактна и стилна, представяща възможностите на автора си.

Илия Кожухаров демонстрира добри решения в калиграфията с логото на д-р И. Симеонов. Сайтът на фирмата е изчистен и лаконичен.

В каталозите на фирмата Артекс са демонстрирани перфектни фотографски решения, комбинирани със стилни акценти.

Цялостното графично решение на фирмата PRODEX демонстрира специфичния подход на кандидата и боравенето с една трудна за стилизация област, каквато е фирмата за доставка на храни.

Фирмата за сауни Кристиан Даймонд е представена с цялостна разработка на графични материали. Вплитането на растителни мотиви в пластичното шрифтово лого е премерено стилно и красноречиво.

Илия Кожухаров е автор на поредица от графични материали, свързани с дейността на НБУ - поздравителни картички, дизайн и страниране на книгата „Анимационният свят на Иван Веселинов”, плакати и покани за

изложби, апликационни плакати за майнър програмите на НБУ, международен студентски фестивал „Нова вълна“, графичен дизайн на поредица от материали за проф. Мони Алмалех и Симо Лазаров. Цялата тази поредица ни представя Кожухаров като автор, стремящ се към оригиналност и стилност.

#### **Приноси на хабилитационния труд:**

1. Анализ на композиционните и цветови принципи за създаване на запазена марка.
2. Творчески етапи при проектирането в областта на графичния дизайн и методики.
3. Реализация на разнородни проекти, демонстриращи ролята и значението на графичния дизайн в нашето съвремие.
4. Създаване на иновативен стъклен каталог със стремеж за представяне по нов начин на един автор и художник.
5. Свободни творчески изяви и проекти, демонстриращи стремежа на Илия Кожухаров да въведе свой собствен подход в графичния дизайн.
6. Създаване на авторски проекти за НБУ със специфични графични решения.

#### **Учебно-преподавателска дейност:**

1. 2013 – 2016 г. изпълнена аудиторна и извън аудиторна заетост
2. Участие и провеждане на творчески практики
3. Организиране на студентски изложби
4. Организиране на конференции и семинари
5. Участие в изследователски проекти на департамент „Кино, реклама и шоу бизнес“ – 3 бр. в периода 2007 – 2012 г.
6. Участие в обучителни семинари – 4 броя
7. Участие в създаване на учебни програми и акредитационни форми

Аудиторна заетост 2013 – 2016 г. – 360 часа. – 150%

Извън аудиторна заетост 2013 – 2016 г- 866 ч. – 144%

Оценка от Центъра за качество на НБУ – отличен 4.83

8. Художествено ръководство на магистърски и бакалавърски дипломни защиты
9. Ръководство на проекти с участието на студенти
10. Програмен директор 2012 – 2016 г.

Обобщавайки казаното по-горе, заявявам че гл. ас. д-р Илия Кожухаров е творец с разнообразно творчество, търсещ нови творчески похвати и реализации. Постепенното натрупване на опит в областта на графичния дизайн дава основание да се мисли, че този автор ще се изявява като творец в областта на графичния дизайн. Над 10-годишната му преподавателска дейност го представя като отличен организатор, преподавател и методист.

В заключение давам положителна оценка на хабилитационния труд и предлагам на многоуважаемият Академичен съвет на НБУ да присъди научното звание „доцент” на доктор Илия Илиев Кожухаров.

Рецензент доц. Станко Войков

10.12.2017 г. София